

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

KVINDELIG FREMSKRIDTSFORENING.

Nr. 16.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annonceer
pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 19. April 1891.

IV. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder
Bladets Forsendelse bedes indgivet til
det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Til hvilken politisk Partigruppe bør Kvindebevægelsen slutte sig?

Den politiske Situation, der i Øjeblikket har skilt Folket i saa mange Partigrupper, at det næsten mere er Person- end Parti-Politik, der føres, har gjort det vanskeligt for Kvinderne ikke at hvirvles ind i denne Gruppepolitik. Dog er det nødvendigt for Kvindebevægelsens Fremgang, at de Kvinder, der er sig deres retlige Krav bevidste, ikke slutter sig til noget politisk Parti, saa længe intet af disse *kan* eller *vil* arbejde for Kvindens Retstilling, netop fordi de sociale Uretfærdigheder, hvorunder Kvinderne lider, er den samme i alle Samfundslag.

Var der derimod et eneste politisk Parti, der for Alvor satte Kvindesagen paa sin Fane, vilde selvfølgelig alle sociale Kvindeforeninger stille sig i dets Række med Arbejde og Agitation.

Men hvorledes bliver Kvindesagen opfattet af vore politiske Partier, og hvad kan Kvinderne vente af vore Rigsdagsmænd? —

Højre, der repræsenterer den gamle Tid, og som af al Magt holder paa det bestaaende, vil i Følge sin Natur ikke kunne tage Kvindens Ligestilling med Manden paa sit Program, ti Kvindesagen er den mest moderne Tanke, udsprunget og fostret af hele den nye Tidsretning, og vil ubetinget føre en Samfundsomvæltning med sig. Kvindens retlige og sociale Ligestilling med Manden strider mod kirkelige Dogmer og opløser den stokkonservative Opfattelse af Kvindens Forhold i Ægteskabet og Hjemmene, som efter Højres Mening endnu er i den skønneste Orden.

Det moderate Venstre og den Bergske Gruppe har i Kvindesagen et og samme Standpunkt. For dem repræsenterer Kvinden

den hjertelige Side af Folket, hvilken de i fuldt Maal anerkender som i ingen Maade ringere end Manden. De betragter hendes Bestemmelse og Kald som medfødt og givet i det at være Moder. Hendes Gerning er at sysle stille i Hjemmet, opdrage Børnene og som en god Hustru gaa saaledes op i Mandens Gerning, at hun i de kritiske Øjeblikke, naar han tumles om i Tvivl og Vaklen i det offentlige Liv, kan være hans Samvittighed og have Dristighed til at kaste Terningen for ham til Afgørelse i hans Tvivl. De to Grupper, som i deres politiske Færd er de bitreste Modstandere, er som én Sjæl i Opfattelsen af Kvindens retlige Stilling. De ser hende kun fra Hjemmets Side; har aldrig kunnet eller maaské ikke villet se hende som et selvstændigt Menneske i den store Kulturbevægelse. Om over Kvinden, med noget af den Plougske Ridderlighed, vilde de snarere anse det for en Brøde, om de tillod hende at tage Del i det offentlige Liv, som for dem er lutter Kiv og Strid om personligt Herredømme. Et lille frisk Pust fra Omverdenen synes dog at være naaet ind til disse politiske indelukkede Dagligstuetanker, og det er, naar Talen er om Adgangen til selvstændigt Erhverv, saa rører der sig dog saa meget Frisind, at Kvinden muligvis burde have *kommunal* Valgret, men vel at mærke kun den *ugifte* Kvinde. Dog — arbejdet herfor har de aldrig.

Evropæerne eller den Hørupske Gruppe har i Modsætning til disse et ganske anderledes Overblik. De har set sig om i Livet, de véd, hvad der foregaar uden om dem baade i deres eget Land og i den store Verden. De véd, at Kvindens Krav om Ligestilling er en Røst, som hører med til hele den sociale Forandring, der forestaar; derfor indrømmer de, at Kvinden skal have

politisk og kommunal Valgret, og at der for Resten skal aabnes dem Adgang til alle Livsstillinger sideordnet Mænd i det borgerlige Samfund. Dog — i Rigsdagen er de lige saa kølige som alle de andre politiske Partier. Kvinderne er ikke modne, menes der, eller — den politiske Situation i Øjeblikket er saaledes, at Kvindernes Sag ikke ligger for — i Tider, hvor Mænds Stemmeret er saa lidt respekteret, er det ikke Tid at tale om Kvindens Stemmeret o. s. v.

Ogsaa denne Gruppe ser kun med et Øje.

Vi har altsaa kun en Fraktion tilbage — Socialdemokraterne. De er det eneste Parti, der har Kvindens Valgret paa sit Program — men vel at mærke kun paa Papiret. Deres Repræsentanter paa Tingene har aldrig talt for denne Sag, — ja ræppe stemt til Gunst for Kvindesagen, og dog maatte det være det eneste Parti i Verden, der fuldt ud kan forstaa Kvindesagen, fordi den paa det nøjeste hænger sammen med Arbejderspørgsmaalet; og hvis de var kloge Politikere, tog de netop Kvindesagen op i den guldne politiske Tid, hvor ingen Reformer kan slippe igennem uden først at blive saaledes mishandlet af de forskellige Grupper, at det som endellig Lov er og bliver et Misfoster. Var de kloge, tog de for Alvor fat paa Kvindesagen; gjorde de det, saa drog de over Halvdelen af Folket sympatisk til sig — deres Sejr var vis — og er Kvinden ligestillet med Manden, saa først kan det store Arbejdsspørgsmaal løses.

Men — *vi Kvinder har intet at vente af nogen af vore politiske Grupper, som de staar i Øjeblikket.* Personligt Skænderi er blevet de politiske Grupper en behagelig Nydelse og en Nødvendighed i deres Produktions løse Virksomhed, saa vi maa nu kun stole paa os selv. Kvinderne maa selv søge at arbejde paa deres Frigørelse og ved